

VÝCHOVNÝ PROGRAM

CENTRUM VOLNÉHO ČASU

pri ZŠ Čaňa, Pionierska 33

Vypracovaný na základe zákona 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

VÝCHOVNÝ PROGRAM

CENTRUM VOĽNÉHO ČASU

pri ZŠ Čaňa, Pionierska 33
044 14 Čaňa

Forma výchovy a vzdelávania:	Denná
Výchovný jazyk:	Slovenský
Druh školského zariadenia:	Štátne
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy:	4. september 2017
Dátum prerokovania v rade školy:	4. september 2017
Platnosť výchovného programu:	od 18. septembra 2017
Zriaďovateľ:	Obec Čaňa

Mgr. Zuzana Bruncová
riaditeľka školy

Obsah

Obsah	2
1. Vymedzenie cieľov a poslania výchovy.....	3
1.1. Charakteristika centra voľného času	3
1.2. Charakteristika žiakov navštevujúcich CVČ	3
1.3. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	4
1.4. Vlastné ciele a poslanie výchovy v CVČ	4
1.5. Zameranie CVČ a rozvíjanie kompetencií žiakov	4
2. Formy výchovy a vzdelávania	6
3. Tematické oblasti výchovy	6
3.1. Vzdelávacia oblasť	7
3.2. Spoločensko – vedná oblasť	7
3.3. Pracovno – technická oblasť	7
3.4. Prírodovedno – enviromentálna oblasť	8
3.5. Esteticko – kultúrna oblasť	8
3.6. Telesná a športová oblasť	8
4. Výchovný plán.....	8
5. Výchovný jazyk	9
6. Personálne zabezpečenie	9
7. Materiálno – technické a priestorové podmienky	9
7.1. Prevádzka centra voľného času.....	9
8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove	10
9. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia	10
9.1. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov	10
9.2. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	11
9.2.2 HODNOTENIE CVČ	11
9.2.3 POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE ZAMESTNANCOV	11
10. Výchovné štandardy.....	11
11. Výchovné osnovy	11
Záver	12

1. Vymedzenie cieľov a poslania výchovy

1.1.Charakteristika centra voľného času

Centrum voľného času (CVČ) vzniklo 1.9.2010 rozhodnutím Ministerstva školstva Slovenskej republiky ako súčasť Základnej školy Čaňa, Pionierska 33 na základe zákona č.245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov.

CVČ nadviaže na dlhoročné skúsenosti z krúžkovej činnosti na našej škole, ponúka tradičné atraktívne aktivity a súťaže pre mládež, rozvíjanie osobnostných a vedomostných kompetencií žiakov a takisto začleňuje do svojho programu i najaktuálnejšie témy a problematiku súčasnej spoločnosti. Centrum voľného času sa každý rok člení na viacero záujmových útvarov, v jednom záujmovom útvare je min. 10 detí. Záujmové útvary a aktivity CVČ sú prístupné pre všetkých žiakov školy, deti a obyvateľov obce.

Členovia centra majú možnosť pod vedením kvalifikovaných a kreatívnych vedúcich aktívne tráviť svoj voľný čas po vyučovaní, zúčastniť sa rôznych športových i spoločenských aktivít, vybrať si z ponuky záujmových útvarov, relaxovať, zabávať sa. CVČ sa aktívne podieľa na príprave a organizácii školských podujatí, spolupracuje s učiteľmi. Centrum má kvalitné materiálo-technické i priestorové vybavenie, ktoré uspokojí záujmy všetkých členov.

Činnosť i vybavenie CVČ sú zárukou kvalitne stráveného voľného času mládeže pod pedagogickým vedením, ktoré vysoko hodnotia nielen deti a mládež ale i rodičia žiakov školy. Centrum voľného času pomáha šíriť dobré meno našej školy na verejnosti.

1.2.Charakteristika žiakov navštevujúcich CVČ

Centrum zabezpečuje záujmovú výchovnú činnosť pre všetkých žiakov ZŠ Čaňa, teda aj pre žiakov so ŠVVP. Okrem toho je otvorené aj pre deti z iných škôl.

1.3.Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Rodičia zber druhotných surovín, materiálne vybavenie strediska, riešenie výchovných problémov žiakov iné subjekty

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie – výchovné poradenstvo

1.4.Vlastné ciele a poslanie výchovy v CVČ

- pozitívna stimulácia vývinu osobnosti,
- rozvoj telesnej zdatnosti / zdravý vývin osobnosti,
- rozvoj pohybových schopností,
- prezentovať pozitívny vzťah k pravidelnej pohybovej činnosti,
- dosiahnutie motorickej gramotnosti,
- poznať a uvedomovať si pozitíva pravidelného aktívneho relaxu,
- podporovať fantáziu a kreativitu pri pohybových aktivitách,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybových aktivitách,
- prostredníctvom hudby poznávať národnú kultúru i kultúru iných národov,
- rozvoj sociálnej komunikácie v škole, v rodine, v spoločenských skupinách,
- tolerancia a rešpektovanie odlišných názorov,
- empatia, charitatívna činnosť,
- prevencia agresie, násilia a šikanovania,
- vytváranie vlastnej hodnotovej identity,
- vytvárať asertívne prostredie pri riešení problémov,
- odmietať diskrimináciu v akejkoľvek podobe,
- rozvoj kladného vzťahu k životnému prostrediu a jeho estetizácii,
- ochrana života, životného prostredia, prírody
- vytvárať kladný vzťah k vytvoreným hodnotám,
- ochrana vlastného zdravia,
- prevencia a drogy / protidrogové aktivity.

1.5.Zameranie CVČ a rozvíjanie kompetencií žiakov

Centrum voľného času je zamerané na rozvíjanie kompetencií žiakov v rámci voľno - časových aktivít. Výchovno-vzdelávacia činnosť vo voľnom čase umožňuje individuálny rozvoj osobnosti dieťaťa. Podporuje vytváranie jeho vzťahu k užitočnému tráveniu voľného času, aktívnemu oddychu, rozvoju svojho talentu a celoživotnému vzdelávaniu. Učí ho úcte k ľudským právam a základným slobodám, k porozumeniu a znášanlivosti, tolerancii, kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu a ako aj iným kultúram a národom.

Kompetencie sa prostredníctvom výchovno-vzdelávacieho procesu rozvíjajú a navzájom prelínajú v jednotlivých tematických výchovných oblastiach. Žiak si ich rozvíja účasťou na záujmovej a oddychovej činnosti. Kľúčové kompetencie predstavujú ideálny plánovaný cieľový výstup dosahovaný systematickým a postupným výchovno-vzdelávacím procesom počas pobytu žiaka v CVČ.

Žiak CVČ má osvojené tieto kľúčové kompetencie na úrovni zodpovedajúcej jeho individuálnym osobnostným možnostiam a dĺžke trvania jeho pobytu v CVČ.

Kompetencie, ktoré sú rozvíjanie prostredníctvom CVČ:

Vzťah k celoživotnému vzdelávaniu

- rieši nové, neznáme úlohy a situácie o zúčastňuje sa rôznorodých súťaží
- prejavuje záujem o nové informácie

Komunikačné kompetencie

- zrozumiteľne vyjadruje a obhajuje svoj názor o vypočuje si opačný názor
- rozvíja si komunikačné schopnosti v oblasti moderných IKT o prijíma spätnú väzbu

Sociálne kompetencie

- vlastným postupom rieši jednoduché konflikty o pomenuje svoje potreby
- presadzuje autonómiu a práva svojej osobnosti o efektívne spolupracuje v skupine
- uvedomuje si potreby ostatných žiakov

Pracovné kompetencie

- prejavuje samostatnosť pri plnení vytýčených úloh o dokončí prácu
- kultivuje svoju vytrvalosť o plní si svoje povinnosti
- plánuje a hodnotí svoje činnosti
- prijíma nové informácie a poznatky o rozvíja svoje manuálne zručnosti

Občianske kompetencie

- uvedomuje si potrebu rešpektovania práv a slobôd iných osôb o uvedomuje si potrebu prijatia zodpovednosti za svoje správanie
- je otvorený primeranému participovaniu na živote v záujmovom útvare a v CVČ o prejavuje úctu k rodičom a k starším osobám

Kultúrne kompetencie

- pozná kultúrne pamätihodnosti regiónu o rozlišuje kultúrne a nekultúrne správanie o rešpektuje iné kultúry a zvyky
- prijíma kultúrne podnety o kultivuje svoj talent

- je otvorený spolupráci na kultúrnych podujatiach v záujmovom útvare a v CVČ ovláda základy kultúrneho správania

2. Formy výchovy a vzdelávania

- otvorená komunikácia
- sebapoznávanie, sebahodnotenie
- senzibilizácia, scitlivenie
- pohybové hry
- besedy, diskusie
- rozhovory
- tvorivé dielne
- záujmové krúžky
- psychomotorické cvičenia, kreatívne a estetické pohybové aktivity
- hudobno-dramatické formy
- tanečno – divadelné formy
- percepčné činnosti (hudbu vyjadri pohybom), inštrumentálne činnosti
- návštevy a exkurzie
- kontakty s prírodou
- diskotéky
- aktívne využívanie informačných technológií pri výučbe i výchove
- tradičné a netradičné hry
- forma: pravidelná, denná, spontánna

3. Tematické oblasti výchovy

Výchova a vzdelávanie vo voľnom čase sa v CVČ realizuje v týchto tematických oblastiach výchovy:

- vzdelávacia
- spoločensko-vedná
- pracovno-technická
- prírodovedno-environmentálna
- esteticko-kultúrna (výtvarná, hudobná, literárno-dramatická)
- telesná a športová

Tematické oblasti výchovy v sebe zároveň obsahujú ďalšie oblasti výchovy najmä: rozumovú, mravnú, ekologickú a zdravotnú výchovu. Výchovno-vzdelávací proces sa realizuje integrovaním viacerých výchovných oblastí v záujmových útvaroch a v športových útvaroch. Kľúčové kompetencie a osobnosť dieťaťa sa rozvíjajú prostredníctvom nižšie

uvedených hlavných (vyšších) výchovno-vzdelávacích cieľov. Ich plnenie sa bude dosahovať aplikovaním nižších, špecializovanejších a konkrétnejších cieľov jednotlivých tematických oblastí výchovy v jednotlivých záujmových a športových útvaroch.

3.1.Vzdelávacia oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- rozvíjať autonómnosť v plnení vytýčených úloh
- rozvíjať efektívne spôsoby sebavzdelávania
- získať nové poznatky a informácie
- získať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu

Záujmové útvary: Vlastivedný krúžok, Potulky históriou, Raz dva tri ..., S číslami hravo, Bystrohľav, Hravé učenie, Doubledecker, Spoznáваме Britániu.

3.2.Spoločensko – vedná oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- spolurozhodovať o živote v záujmovom útvar a športovom útvar
- prejavovať úctu k rodičom, starším osobám
- prejavovať ohľaduplnosť k osobám so zdravotným postihnutím
- pochopiť význam dodržiavania ľudských práv a základných slobôd
- posilniť základy hrdosti k národnej a štátnej príslušnosti
- kultivovať kultúrne návyky a vyjadrovanie sa
- vyjadrovať svoj názor
- vedieť vypočuť opačný názor
- využívať všetky dostupné formy komunikácie
- vedieť samostatne a kriticky riešiť jednoduché konflikty

Záujmové útvary: Štvrtácke všeličo, Štvrtácke MIŠ-MAŠ, Štvrtácky štvorboj,

3.3.Pracovno – technická oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- vedieť si samostatne vytýčiť jednoduché osobné ciele
- rozumieť významu osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu
- vedieť spolupracovať so skupinou
- rozvíjať základy manuálnych a technických zručností
- získať základy zručností potrebných pre praktický život
- získať základné zručnosti v tvorbe jednoduchých projektov

Záujmové útvary: Maľovanie na PC, Lego – programovanie, Malý bádateľ, Hokus – pokus.

3.4.Prírodovedno – enviromentálna oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- pochopiť základné princípy ochrany životného prostredia
- rozvíjať zručnosti pri jednoduchej činnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia

Záujmové útvary: Prírodovedný krúžok.

3.5.Esteticko – kultúrna oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- posilniť úctu ku kultúrnym hodnotám v blízkom okolí
- rozvíjať základy vzťahu k umeniu
- rozvíjať talent a špecifické schopnosti
- rozvíjať základy tvorivých schopností a zručností
- prejavovať pozitívny vzťah k jednoduchej estetickej úprave prostredia
- podieľať sa na príprave kultúrnych podujatí
- objavovať krásu v bežnom živote

Záujmové útvary: Pantlička, Tvorivé dielne I, Tvorivé dielne II, Danceclub, Zábavno – tanečné hry, Spevákik, Detský mikrofón, Gitarový krúžok, Tanečno – divadelný krúžok.

3.6.Telesná a športová oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- rozvíjať schopnosť relaxovať pravidelným cvičením a pohybom
- pochopiť škodlivosť fajčenia, alkoholu a iných drog
- pochopiť význam pravidelného pohybu a cvičenia
- pochopiť význam dodržiavania základných zásad zdravej výživy
- poznať základné princípy zdravého životného štýlu
- rozvíjať športový talent a schopnosti

Záujmové útvary: Atletika, Cyklistický krúžok, Plávanie, Spolu a veselo, Zdravotníček, Bedminton, Volejbal, Turisti, Minituristi, Malí turisti, Cvičíme jogu, Strelecký krúžok, Športové hry dievčat, Geograficko – turistický krúžok, Florbal, Futbal – prípravka, Basketbalový krúžok, Športové hry.

4. Výchovný plán

Výchovný plán je realizovaný prostredníctvom aktivít v jednotlivých záujmových útvaroch. Prostredníctvom jednotlivých aktivít sú realizované všetky tematické oblasti

výchovy. Každý záujmový útvar pracuje podľa svojho ročného plánu práce a plní svoje výchovné štandardy a osnovy.

5. Výchovný jazyk

Výchovným jazykom v CVČ pri ZŠ Čaňa, Pionierska 33 je štátny jazyk Slovenskej republiky.

6. Personálne zabezpečenie

Realizáciu výchovného programu v centre voľného času zabezpečujú kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci a športoví tréneri.

7. Materiálno – technické a priestorové podmienky

CVČ vykonáva svoju činnosť v priestoroch Základnej školy ZŠ Čaňa. Pionierska 33, Čaňa. CVČ na výchovno-vzdelávaciu činnosť využíva učebne a priestory ZŠ:

- učebňa informatiky
- učebňa cudzích jazykov
- učebňa biológie
- školská knižnica
- malá a veľká telocvičňa
- zrkadlová sála
- multifunkčné ihrisko
- futbalové ihrisko
- plaváreň ZŠ Čaňa

K dispozícii je telovýchovný a športový materiál, triedy – po skončení vyučovania určené na popoludňajšiu záujmovú činnosť vzdelávaciu, esteticko-kultúrnu.

7.1. Prevádzka centra voľného času

Poobedná prevádzka počas pracovných dní: 14:00 – 18:00 (podľa časového rozvrhu jednotlivých záujmových útvarov).

Prevádzka počas víkendov a prázdnin: podľa záujmových útvarov.

8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove

CVČ zabezpečuje bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na výchovu, žiaci sú na začiatku školského roku poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o školskom poriadku na jednotlivých záujmových útvaroch. Úroveň vykurovania, osvetlenia, vetrania, čistoty, hygieny jednotlivých priestorov spĺňa stanovené požiadavky. K dispozícii je lekárnička v priestoroch zborovne, ku ktorej má prístup zodpovedná osoba. V celom areáli je fajčenie a požívanie alkoholických nápojov zakázané. Kontrolou sú poverení zamestnanci centra.

Zamestnanci CVČ pravidelne absolvujú školenia i preskúšavanie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a požiarnej ochrane, zabezpečované dodávateľsky spoločnosťou, ktorá vykonáva i pravidelné revízie a odstraňuje zistené nedostatky. Drobné nedostatky sú odstraňované v rámci údržby školy a CVČ.

Povinnosť identifikovať aktuálne riziká a minimalizovať zistené riziká majú všetci zamestnanci. Identifikáciu potenciálnych rizík zabezpečuje škola dodávateľsky cez profesionálnu firmu. Riaditeľka školy vydáva súbor interných predpisov zabezpečujúcich BOZP, platných i pre CVČ. Základ tvoria príslušné ustanovenia vnútorného poriadku. Odškodňovanie úrazov je zabezpečované cez poisťnú zmluvu o škodách spôsobených činnosťou, prípadne úrazovým poistením žiaka.

9. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia

9.1. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia žiakov

Kontrolu podlieha dochádzka žiakov na jednotlivé aktivity, vedúci záujmových útvarov kontrolujú dochádzku pravidelne na každom stretnutí zápisom do triednej knihy. Na hodnotenie výchovných výsledkov žiakov sú využívané metódy:

- a) slovné hodnotenie spĺňajúce výchovný efekt, pochvaly, pokarhania a pod.,
- b) písomné hodnotenie na požiadanie rodiča, alebo v mimoriadnych výchovných prípadoch,
- c) kolektívne posedenie s cieľom rozboru výchovných aspektov v danom kolektíve žiakov.

Cieľom tohto hodnotenia je:

- poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o jeho správaní,
- naznačiť návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov v správaní,
- motivovať žiaka k lepším výkonom, samostatnosti, príp. podporiť sebavedomie žiaka,

- povzbudiť v aktívnej a prospešnej činnosti.

9.2. Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

9.2.2 HODNOTENIE CVČ

Kontrola a hodnotenie zamestnancov CVČ sa riadi vnútorným systémom kontroly a hodnotenia platným pre všetkých zamestnancov Základnej školy Čaňa. V prípade zistených závažných nedostatkov, neplnenia výchovných cieľov je zamestnanec upozornený. Hodnotenie centra voľného času je súčasťou hodnotenia školy.

9.2.3 POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE ZAMESTNANCOV

Vzdelávanie vedúcich záujmových útvarov súvisí priamo s ich pracovným zaradením. Vychádza z princípov celoživotného vzdelávania a realizuje sa na základe ponuky vzdelávacích inštitúcií (vysoké školy pedagogického smeru, metodicko-pedagogické centrá SR).

10. Výchovné štandardy

Štandardy - určenie súboru požiadaviek na vedomosti, zručnosti a schopnosti, ktoré majú žiaci získať, aby mohli nadväzovať na vedomosti, zručnosti a schopnosti získané vo výchovno-vzdelávacej činnosti v škole (výkonové štandardy a obsahové štandardy).

Delia sa na:

1. výkonový štandard – stanovuje kritériá úrovne zvládnutia obsahových štandardov. Sú to cieľové výstupy, ktoré má dosiahnuť žiak na konci dochádzky do centra voľného času
2. obsahový štandard – určuje vedomosť, zručnosť alebo schopnosť, ktorú má dieťa/ žiak alebo iná osoba ovládať a ktorú má vedieť aj prakticky používať.

11. Výchovné osnovy

Osnovy - určenie cieľov, obsahu a rozsahu tematických oblastí výchovy podľa výchovného plánu počet výchovno-vzdelávacích aktivít v jednotlivých oblastiach výchovy na obdobie školského roka) a v súlade s výchovným štandardom. Počet VVČ závisí od typu záujmového útvaru a jeho zamerania. Výchovné štandardy a osnovy sú súčasťou plánu každého záujmového útvaru.

Záver

Centrum voľného času supluje sčasti rodinné prostredie a zabezpečuje spoločenskú, záujmovú a relaxačnú činnosť. Využívajú to hlavne žiaci zamestnaných rodičov a žiaci dochádzajúci zo spádových obcí, ktorí tak nie sú odkázaní tráviť čas na ulici a na autobusovej zastávke. Rodičia i žiaci ponuku CVČ radi využívajú, o čom svedčí naplnenosť všetkých záujmových útvarov a maximálne využitie priestorov.

Bezpečnosť, nadštandardné vybavenie a činnosť Centra voľného času v ZŠ Čaña, Pionierska 33 je zárukou spokojnosti rodičov i žiakov.